

# Ankel-fotortos användning hos barn med CP



# Jessica Stockman

leg. Sjukgymnast, Doktorand



LUND  
UNIVERSITY





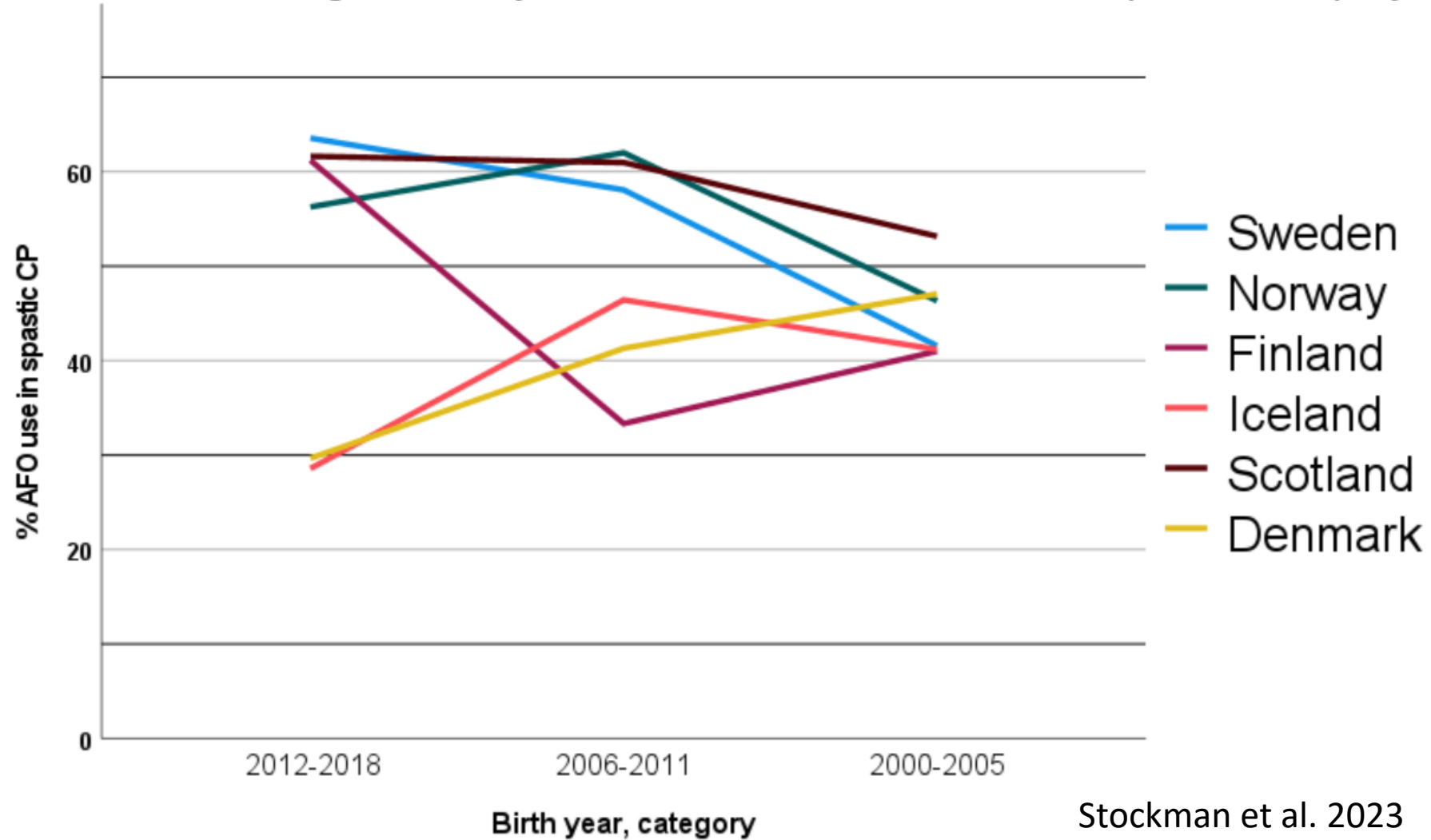
# Varför slutar ungdomar med cerebral pares använda AFO?



Ungdomar med cerebral pares (CP) kan sluta använda fotledsortoser (AFO) av olika anledningar. Även om individuella upplevelser kan skilja sig åt, är här några möjliga faktorer:

- **1. Funktionella förbättringar:** Med pågående terapi och fysisk utveckling kan vissa ungdomar med CP uppleva förbättringar i sin muskelstyrka, balans och koordination. Dessa framsteg kan leda till ökad oberoende rörlighet, vilket minskar behovet av AFO.
- **2. Övergång till alternativa ingrepp:** När ungdomar med CP blir äldre kan de utforska alternativa ingrepp som ortopediska operationer, selektiv dorsal rhizotomi eller andra hjälpmedel. Dessa insatser kan ge mer riktat och specifikt stöd, vilket gör AFO:er mindre nödvändiga.
- **3. Komfort- och passformsproblem:** AFO:er måste vara korrekt monterade och bekväma att bära. Ungdomar med CP kan uppleva obehag eller svårigheter att hitta AFOs som passar deras förändrade kroppsform och storlek. Om AFO:erna inte är väl lämpade eller orsakar obehag, kan de välja att avbryta användningen.
- **4. Kamratacceptans och självbild:** Tonåren är en period då individer blir mer medvetna om sitt utseende och strävar efter att passa in i sina kamrater. Att bära AFO kan få vissa ungdomar med CP att känna sig självmedvetna eller annorlunda än sina kamrater, vilket leder till att de slutar använda dem.
- **5. Autonomi och självständighet:** Ungdomar söker naturligtvis självständighet och autonomi. Vissa kan uppfatta AFOs som ett hinder för deras rörelsefrihet eller dagliga aktiviteter. De kan välja att utforska andra alternativ som gör att de kan ha mer kontroll över sin rörlighet.

Ratio between age and country for ankle foot-orthosis use in children with spastic cerebral palsy



Stockman et al. 2023

# Ny forskning

2019 gjorde Firouzeh et al. en litteraturoversikt för att beskriva forskningsresultat associerade med tidig AFO användning hos små barn med CP – 19 artiklar, 14 kroppsstruktur/-funktion, 7 på aktivitet och 0 på delaktighet.

- Firouzeh et al. (2023) Utforskade upplevelser hos föräldrar till små barn med CP som använder AFO.
- Zaino et al. (2023) Individer med CP och deras närståendes upplevelser av användning och AFO-processen.
- Barn med CP och deras föräldrars upplevelse av AFO användning – delaktighet aktivitet, PÅGÅENDE 😊

”Hon har aldrig ortoserna på när hon är i skolan, det blir för svårt att ta på skor”

”De skapar stabilitet, jag kan gå längre utan att få ont. ”

”Du sitter väl kvar och väntar tills hon har somnat om och tar på den igen?”



”Jag har de för att stretcha, de hjälper mig stretcha så jag inte behöver göra det själv”



# Patientupplevelse AFO

Diskussionsfrågor





Hur kommunicerar vi  
behandlingsmål med den ortos vi  
skall tillverka (mellan  
patient/tillverkare/förskrivare)?  
Var i processen startar det?



Hur motiverar ni vårdnadshavare och barn att använda ortoser när ni märker att det är ett jobbigt moment i deras vardag?





Hur/på vilket sätt utvärderar vi  
behandlingsmålet? Vilka och vem  
följer upp?

